GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 111. Dumineca 19 (31) Maiu 1885.

Braşovŭ, 18 (30) Maiu 1885.

Autorulŭ *„de ocasiune“* Max Wirth, spune la pag. 9-a a cărţii sale descriindŭ comorile Ungariei, „că constituţiunea comitatelorŭ ungare e cea mai liberală instituţiune de pe faţa pămêntului şi că dintre tóte ţĕrile din lume numai Ungaria s'ar apropiá de self-governementulŭ liberalŭ englesŭ.“

Noi, cei ce trăimŭ de mai bine de optŭspre-ḑece-anĭ sub multŭ lăudatulŭ regimŭ ungurescŭ, n'amŭ sêmţitŭ de locŭ până astăḑĭ binefacerile libertăţii maghiare. In prigonire, în sugrumare, în nimicire a totŭ ce nu face parte din nobila rassă stăpânitóre, e adevĕratŭ că nu esistă în lume unŭ curentŭ mai sofisticŭ şi mai despoticŭ decâtŭ celŭ „multŭ liberalŭ“, ce domnesce aḑi în comitatele Ungariei şi ale Transilvaniei.

Fişpanii (prefecţii) în comitate (judeţe) se jócă cum le place cu autonomia comitatelorŭ. Pe lângă că impunŭ limba maghiară în tóte afacerile publice şi particulare ale judeţului, dér în ceea-ce privesce afacerile autonóme ale comunei solgabirĕulŭ (subprefectulŭ) e autocratŭ şi se folosesce cu prisosinţă de puterea nemărginită a gendarmului, care culminéză în cuvintele: „aşa ve poruncescŭ, aşa sĕ faceţi!“

Nu e de multŭ de când amŭ arĕtatŭ cetitorilorŭ noştri cele petrecute în comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, sub conducerea voinicosului Banffy şi décă mai revenimŭ astăḑĭ, o facemŭ pentru de a presenta cetitorilorŭ o ilustraţiune a multŭ lăudatului self-governementŭ dela noi din ţéră, despre care susţine Max Wirth, că s'ar apropiá în liberalismŭ de celŭ englesŭ.

Eacă ce scrie ḑiarulŭ lui Kossuth „Egyetértés“ în numĕrulŭ sĕu dela 22 Maiu a. c.

„Adunarea generală a comitatului Solnocŭ-Dobêca ţinută la 11 ale curentei a fostŭ liniştită până în momentulŭ, când valahulŭ Andreiu Medanŭ a propusŭ a se înaintá o representaţiune la ministeriulŭ de interne, în care sĕ se céră ca numele proprii de botezŭ şi de familiă ale Românilorŭ sĕ fiĕ cu numirea lorŭ originală indicate în scriptele oficiale maghiare. Mai mulţĭ valachĭ au susţinutŭ *în limba română* propunerea şi unulŭ din ei a mersŭ atâtŭ de departe încâtŭ a declaratŭ *maghiarisarea* numelorŭ române ca ilegală şi ca siluire şi a ḑisŭ că acéstă ilegalitate şi siluire ar aţîţă poporulŭ la revoluţiune. Adunarea a luatŭ unŭ caracterŭ sgomotosŭ şi preşedintele, adecă fişpanulŭ, a fostŭ nevoitŭ ca cu *putere armată* sĕ dea afară din sala şedinţii pe unŭ valahŭ candidatŭ de popiă.“

Amŭ dori acum sĕ ne spună vestitulŭ autorŭ Max Wirth, în faţa celorŭ descrise mai susŭ de unŭ ḑiarŭ maghiarŭ, décă Englesii înţelegŭ astfelŭ self-governementulŭ ca chiar şi numele Irlandezilorŭ sĕ le schimosésă, încâtŭ sĕ disparà orĭ-ce urmă a libertăţii individuale, a autonomiei comunale şi judeţene în Irlanda, cum procedŭ Ungurii în Transilvania?

Acestŭ soiu de „self-governementŭ liberalŭ“, care nu sufere ca cetăţenii statului sĕ 'şĭ pórte în deplină libertate nicĭ măcarŭ numele ereḑitŭ dela moşĭ şi strămoşĭ se póte afla numai în Ungaria. In tóte celelalte ţĕrĭ, chiarŭ şi în cele ce nu trecŭ în rêndulŭ ţĕrilorŭ civilisate, este respectată libertatea individului de a-şĭ da şi de a purtá numele, care îi convine mai bine.

Décă Maghiarii sunt aşa da liberalĭ, cum susţine Max Wirth, atuncĭ nu înţelegemŭ acestŭ lucru, nu pricepemŭ de ce lasă a fi întrecuţĭ pe têrêmulŭ adevĕratului liberalismŭ şi democratismŭ de acelŭ poporŭ, despre care susţine totŭ dênsulŭ, că arŭ fi „egalŭ în cultură cu Ţiganii“.

Unŭ esemplu:

Tocmai în ḑilele aceste se ţine la Cluşiu sinodulŭ bisericei reformate maghiare din Transilvania şi, după câtŭ aflămŭ chiar din ḑiarele maghiare, la acestŭ sinodŭ vorŭ luá parte şi delegaţii preoţilorŭ reformaţĭ maghiarĭ din România.

Guvernulŭ din Bucurescĭ, care respectă în adevĕrŭ libertatea cultelorŭ, nu vede în participarea preoţimei maghiare din România la sinodulŭ din Cluşiu o periclitare a integrităţii statului românŭ.

Superintendenţii din Cluşiu esercită o deplină autonomiă eclesiastică asupra preoţimei şi bisericei reformate din România şi ministeriulŭ cultelorŭ din România îi lasă în voia liberă de a lucrá după cum credŭ de cuviinţă neîntrebuinţândŭ nicĭ chiar dreptulŭ de „jus circa sacra,“ ce i-lŭ acórdă potestatea de statŭ.

De asemenea libertate şi autonomiă se bucură şi catolicii din statulŭ vecinŭ.

Ce ar ḑice conlocuitorii noştri ungurĭ, când preoţimea nóstră română ar lua parte de dreptŭ şi de faptŭ la sinodulŭ din Bucurescĭ, când preoţii noştri românĭ ar sta sub supraveghierea şi disciplina metropolitului din Bucurescĭ, după cum stau preoţii reformaţĭ şi catolicĭ din România sub potestatea episcopilorŭ maghiarĭ cu domiciliulŭ în afară de România?

In casulŭ acesta conlocuitorii noştri maghiarĭ ar striga fără îndoiélă în lumea largă, că preoţii românĭ distrugŭ „idea de statŭ maghiarŭ“ şi d. Wirth ar scrie pe nemţesce, că abusămŭ de „libertăţile instituţiunilorŭ faimosului self-governement maghiarŭ.“

Situaţiunea cabinetului Gladstone.

Despre acésta cetimŭ unŭ articolŭ interesantŭ în ḑiarulŭ vienesŭ »N. Fr. Presse« din care reproducemŭ părţile principale. Mai ântêiu „Presse« arată, că oposiţiunea actuală englesă, când a vĕḑutŭ, că unŭ rĕsboiu mare cu Rusia pentru dominaţiunea britanică în Asia nu se mai póte ocoli, n'a făcutŭ cabinetului actualŭ oposiţiune, nicĭ n'a făcutŭ capitalŭ politicŭ din greşelele politice ale guvernului, ci c'unŭ adevĕratŭ patriotismŭ, în faţa pericolului esternŭ, a votatŭ credinţele ce le-a cerutŭ ministrulŭ deşi oposiţiunea nu póte încuviinţa politica lui Gladstone nicĭ în Asia nicĭ în Egiptŭ.

După ce s'a mai depărtatŭ puţinŭ pericolulŭ rĕsboiului, oposiţiunea conservativă l'a făcutŭ pe Gladstone, ca sĕ mai asude câteva óre, dér oposiţiunea nu i-a pututŭ strica nimica. In contra tuturorŭ aşteptărilorŭ continentale, că bĕtrânulŭ diplomatŭ se va retrage, totuşĭ stă încă cu tăria la guvernŭ. Lumea credea, că sentimentulŭ naţionalŭ englesŭ se va revolta vĕḑêndŭ că leulŭ britanicŭ se retrage cu desĕvêrşire dinaintea pajorei rusescĭ. Sentimentulŭ naţionalŭ englesŭ s'a espectoratŭ numai în unele articole de ḑiare şi lordulŭ Gladstone a rĕmasŭ totŭ la cârmă. Macsima aceea, că fără de voia Angliei în Europa nu se descarcă nicĭ unŭ tunŭ, de multŭ s'a îngropatŭ cu Palmerston şi de multŭ s'a datŭ uitării. De când a înviatŭ imperiulŭ germanŭ nu mai póte ḑice Anglia aşa ceva şi Gladstone, de când se aflá la cârmă a arĕtatŭ Englesilorŭ, că cu acele vorbe nu se mai póte face parade. Când au bombardatŭ Alexandria se arĕtă curagiosŭ, éră dinaintea Germaniei şi a Rusiei s'a retrasŭ frumosŭ. Din cestiunea afganistană se pare, că s'a alesŭ cu acea învĕţătură, că este mai bine ca Anglia sĕ susţină relaţiunĭ amicale cu Germania. Din acéstă causă a trimesŭ Gladstone pe lordulŭ Rosebery la Berlin pentru ca sĕ câştige din nou pentru Anglia pe principele Bismarck.

Acum după ce Gladstone a trecutŭ cu marĭ greutăţĭ prin tóte pericolele, ar crede omulŭ, că elŭ póte aştepta deschiderea parlamentului în tótă liniştea şi totuşĭ nu este nicĭdecum aşa. A scăpatŭ de-o grijă şi de-o nevoiă când étă, că vine altă pacoste pe capu lui: **cestiunea Irlandei**, care a produsŭ chiar în cabinetulŭ lui Gladstone o mare desbinare, pentru că membrii radicalĭ din cabinetŭ Chamberlain şi Dilke nu află nicĭdecum compatibilŭ cu liberalismulŭ şi cu constituţionalismulŭ englesescŭ, ca o parte integrantă din Anglia sĕ se guverneze prin legĭ esceptionale séu despotice şi ei pretindŭ ca sĕ se caseze acele legĭ marţiale pentru Irlanda. Ei nu se sprijinescŭ numai pe ideile lorŭ liberale, ci arată, că crimele politice şi agrare s'au împuţinatŭ tare în Irlanda şi de aceea mĕsurile esceptionale nu mai potŭ avé raţiune de a se manţiné. Este într'adevĕrŭ o contradicţiune flagrantă, ca unŭ ministerŭ liberalŭ, alŭ cărui şefŭ s'a interesatŭ tótă viaţa pentru sórtea popórelorŭ asuprite, a treia parte din ţéra sa propriă sĕ o guverneze după unŭ sistemŭ reacţionarŭ.

Dar este întrebarea décă e bine de a introduce în Irlanda constituţiunea englesă în tótă forma. Vice-regele lordulŭ Spencer négă cu totŭ deadinsulŭ acésta. Elŭ conjură ministerulŭ sĕ nu facă nicĭ o reformă în administraţiunea actuală. Elŭ susţine, că tocmai mĕsurile esceptionale au împuţinatŭ omorurile agrarie şi de aceea nu este bine, ca ministerulŭ sĕ le caseze. Oposiţiunea colegilorŭ lui Gladstone póte sĕ fie pentru dênsulŭ fatală. De nu se va învoí Gladstone cu părerile lorŭ atuncea ei vorŭ eşi din ministeriu şi cu partida lorŭ vorŭ înmulţi oposiţiunea aşa, că este întrebarea, că atuncĭ va mai dispune Gladstone de o maioritate în parlamentŭ? Gladstone póte sĕ cadă din causa Irlandiei pré uşorŭ, pentru că şi până aci au scăpatŭ de multeorĭ numai o maioritate, dér acuma, când îlŭ părăsescŭ chiar colegii sĕi, carĭ încă dispunŭ de unŭ grupŭ de deputaţĭ, fórte uşorŭ se póte întêmplá sĕ cadă dela ministeriu, pentru că astăḑĭ şi ceealaltă oposiţiune va face capitalŭ politicŭ din slăbiciunea cabinetului, ca în orĭ-care altă ţéră constituţională europénă.

SCIRILE ḐILEI.

Unŭ circularŭ alŭ mitropoliei din Sibiiu face cunoscutŭ, că terminulŭ pentru depunerea esamenului de cualificaţiune s'a fixatŭ pe 1 (13) Iuliu şi ḑilele următóre. Cererile pentru admitere la depunerea esamenului se aştérnŭ consistorului prin oficiile protopresbiterale până la 15/27 Iuniu, şi suntŭ a se instrui cu carte de botezŭ, testimoniu despre studiile percurse, despre pracsa învĕţătoréscă şi succesulŭ sub decursulŭ acesteia, atestatŭ dela antistia comunală vidimatŭ şi de oficiulŭ parochialŭ despre purtarea morală. Taxa de esamenŭ de 10 fl. se va alătura la cerere; cei ce vorŭ dovedi, că suntŭ lipsiţĭ, vorŭ fi scutiţĭ de taxă.

—0—

Programulŭ convenirei reuniunei române de cântărĭ, ce se va esecuta Duminecă 19 Maiu v. în sala Hotelului Nr. 1, este următorulŭ: 1. C. M. Weber »Rugăciunea din opera Freischütz« corŭ de dame şi bărbaţĭ. 2. Beethoven »Sonata C-dur« partea I-ma piano solo. 3. I. Mureşianu »Doina iubirei« corŭ de dame şi bărbaţĭ cu solo sopranŭ şi tenorŭ. 4. * * * a) Doina rĕsbunării b) Argeşulŭ, ambele arangiate de I. Mureşianu solo bariton. 5. I. Mureşianu »Baladă românéscă Nr. I.« corŭ de dame şi bărbaţĭ. 6. Declamaţiune »Visulŭ lui Stefanŭ« poesiă de Bolintineanu. 7. G. Rossini „Corulŭ Nr. 6 din opera Guillame Tell« corŭ de dame şi bărbaţĭ.

—0—

»Sieb. deutsch. Tgbl.« e informatŭ, că în Cohalmŭ se va înfiinţa o scólă de statŭ, fiind ajutatŭ inspectorulŭ scolarŭ în esecutarea acestui planŭ şi de »conducĕtorulŭ« Românilorŭ de acolo Lungu, şi de învĕţătorulŭ românŭ

Pulca, care ar aspira sĕ fiă numită la scóla de statŭ. Adevĕratŭ sĕ fiă?

—0—

Adunarea generală ordinară a representanţei comitatului Hunedóra, se va ţinea în Deva la 8 Iuniu 1885 şi ḑilele următóre în sala de consultări a comitatului. Intre obiectele, ce vorŭ fi puse la ordinea ḑilei spre deliberare suntŭ unele de importanţă publică, éră altele de însemnătate specială comitatensă, între altele: alegerea de pretore în cerculŭ Baia de Crişŭ, alegerea unui asesorŭ la sedria orfanală şi a unui vice notarŭ, eventualŭ suplinirea prin alegere a altorŭ posturĭ, ce arŭ veni va cante; apoi faimósa transcriere a comitetului reuniunei de maghiarisare din Cluşiu ş. a. Credemŭ, că toţĭ membri vorŭ fi presenţĭ!

—0—

Ministrulŭ unguruescŭ de agricultură, industriă şi comerţŭ a concesŭ, ca în comuna Şercaia din comit. Făgăraşŭ sĕ se ţină în fiecare Marţĭ târgŭ de sĕptĕmână.

—0—

Amŭ comunicatŭ, că la 22 Maiu s'a facutŭ aerbarea regimentului 31 românescŭ, Mecklenburg-Strelitz, care a luatŭ parte la bătălia dela Aspern. La acéstă serbare a luatŭ parte şi principele de corónă Rudolfŭ împreună cu alţĭ oficerĭ. După ce A. Sa a inspectatŭ regimentulŭ, a aşteptatŭ venirea comandantului de corpŭ Bauer. Regimentulŭ a defilatŭ înaintea lui. După ce s'a celebratŭ liturgia, colonelulŭ de Heillinger a ţinutŭ o vorbire înfocată în limba germană şi română. Mesele au fostŭ îndată întinse, şi după ospĕtare s'a jucatŭ »Căluşerulŭ.« La acésta serbare a luatŭ parte o mulţime de ómenĭ din tóte clasele societăţii.

—0—

In St. Petru, comit. Bistriţa, unŭ copilŭ a arsŭ în légĕnŭ din negrijirea moşului sĕu. Fumândŭ cu pipa, căḑù în légĕnŭ o scânteiă fără sĕ bage de sémă. Bĕtrânulŭ se depărtă din casă şi copilulŭ arse.

—0—

In Alba-Iulia unŭ tênĕrŭ de 17 anĭ, perḑêndŭ în joculŭ de cărţĭ banii ce-i avuse, de frica părinţilorŭ s'a împuşcatŭ. Ĕtă resultatele lipsei de educaţiune solidă.

—0—

Pentru sesonulŭ de véră s'a deschisŭ în Vâlcele (Előpatak) o staţiune telegrafică.

—0—

»Voinţa Naţională« scrie: D-lŭ I. C. Brătianu, preşedintele consiliului, a trămisŭ o telegramă de condolenţă familiei lui Victor Hngo, în numele consiliului de miniştri. Simţĕmêntulŭ care a dictatŭ acea condolenţă este împărtăşitŭ de tótă inteligenţa română.

—0—

Acelaşĭ ḑiarŭ află, că d. V. Alexandri, ministrulŭ plenipotenţiarŭ alŭ României la Paris, a presintatŭ familiei lui Victor Hugo o adresă de condolenţă în numele naţiunii române.

—0—

»L'Indép. romaine« află, că maiorulŭ Beresteanu va pleca la Essen, ca sĕ priméscă tunurile Krupp de asediu, comandate pentru fortificările Bucurescenilorŭ.

—0—

Sarah Bernhardt a fostŭ oprită d'a jucá în Strassburg şi Metz, din motivulŭ că artista s'ar fi esprimatŭ, că numai când Germania va înapoia Alsaţia, Lotaringia şi miliardele Franciei, va jucá în acele oraşe.

Dovedĭ de cultură.

Cluşiu, 25 Maiu 1885.

Domnule Redactorŭ! Publiculŭ românŭ se va fi mirândŭ că din Cluşiu , afară de unele minuţiosităţĭ, de unŭ timpŭ îndelungatŭ n'a mai auḑitŭ nimicŭ din centrulŭ »culturei« maghiare ardelene. Unii vorŭ fi dândŭ cu socotéla, că de când s'a înfiinţatŭ »Kultur egylet-ül«, se va fi desvoltatŭ o activitate însemnată pre terenulŭ culturei şi scandalelorŭ obicinuite li se va fi pusŭ capĕtŭ cu totulŭ, ér Românii locuitorĭ aci arŭ fi acum tractaţĭ cu duhulŭ blândeţii, şi astfelŭ aflându-se toţĭ bine, în pace şi armoniă, nu au de a aduce la cunoscinţa publică nimicŭ mai de însemnatŭ.

Aceste combinaţiunĭ arŭ fi însă false, căcĭ Cluşiulŭ totŭ coloritulŭ sĕu celŭ vechiŭ îlŭ are şi astăḑĭ, scandalele se continuă mereu, éră bieţii Românĭ, de când cu »Kultur-egylet-ulŭ« încóce, suntŭ insultaţĭ şi tractaţĭ pe ḑi ce merge mai rĕu, ba acum chiar şi bătuţĭ, precum s'a întêmplatŭ de vre-o două orĭ, simplu din motivulŭ că încă mai cutéză a'şĭ vorbi limba strămoşéscă în publicŭ.

In sĕptĕmânile trecute, câţiva tinerĭ românĭ mergêndŭ cătră casa, au fostŭ bătuţĭ binişorŭ de o cétă de »cavalerĭ«, carĭ auḑindu'i vorbindŭ românesce i-au urmăritŭ şi în piaţa mare le-au datŭ »dovedĭ de cultură«. Tinerii românĭ au suferitŭ şi acéstă mişeliă ca multe altele, căcĭ casurile antecedente suntŭ unŭ puternicŭ argumentŭ, că dreptatea au luat'o în arendă »cavalerii«.

Asemenea a fostŭ bătutŭ cam în 14 Maiu unŭ amploiatŭ românŭ în cafenéua Orban, fiindcă a cutezatŭ a numĕra românesce. D. Dr. Greg. Silaşi, prelângă că e în continuu insultatŭ şi calumniatŭ, în sĕptĕmâna trecută a fostŭ provocatŭ şi la duelŭ din partea unui colaboratorŭ dela »Ellenzék«, care s'a aflatŭ vĕtĕmatŭ prin rĕspunsulŭ publicatŭ de d-sa la interpelările făcute în 2 rêndurĭ în »Ellenzék« falsificatŭ în acéstă fóiă şi reprodusŭ autenticŭ în »Kolozs. Közl.« Acestŭ rĕspunsŭ s'a referitŭ la o predică ţinută de d. Silaşi în biserica gr. cat., despre care »deşteptii« dela »Ellenzék« şi-au închipuitŭ, că d. Silaşi ar fi predicatŭ contra „Kultur-egylet«-ului, pe când d-sa în acea Duminecă nicĭ n'a fostŭ la biserică.

Mai în sĕrile trecute câţĭ-va »cavalerĭ", membrii la „Kultur-egylet«, au însceuatŭ unŭ scandalŭ mare pe o stradă laterală, bătêndŭ ferestrile dela mai multe căsĭ, rupândŭ calocate şi stricândŭ totŭ ce le-a venitŭ înainte, după cum spune acésta chiar „Ellenzék" dela 23 l. c., promiţêndŭ a face cunoscutŭ char numele făptuitorilorŭ, pentru a nu fi blamată — ḑice elŭ — întréga junime universitară.

Scandale de tótă forma se întêmplă aci în Cluşiu, în o ḑi ca în alta, ér Românii mereu suntŭ insultaţĭ, semnŭ că pentru rĕspândirea „culturei" mijlócele tare bine suntŭ alese.

Mergêndŭ »cavalerii totŭ aşa înainte, nu mai încape nicĭ o îndoială, că ei vorŭ »civilisá" Orientulŭ.

Munteanulŭ.

Adunarea comit. Caraşŭ-Severinŭ.

(Urmare şi fine).

In ăstŭ modŭ trecŭ d'a rêndulŭ obiecţiunile fiecărui vorbitorŭ prin jugulŭ cuvenitŭ alŭ şovinismului şi alŭ despotismului, în fine reflectândŭ la nonsensulŭ d-lui vice-comite de »administraţiune patriotică« ḑise: Starea curiósă a situaţiunei politice din acestŭ comitatŭ n'ar esista, dacă viéţa publică s'ar manifesta în modŭ naturalŭ. Voi aţĭ creatŭ în modŭ artificiosŭ representaţiunile constituţionale, corpulŭ oficianţilorŭ şi tótă influinţa în viaţa publică — cu oprirea adevĕratelorŭ simţĕminte ale adevĕratului poporŭ alŭ Românilorŭ din acestŭ comitatŭ. Acésta e stare curiósă (sajátlagos) cum a ḑisŭ d. vice-comite, dar e mai multŭ, e nenaturală şi provine din defecte morale, — de aceea cădé-va sigurŭ ca aminŭ din tatătŭ nostru — dar nu va cădé ca unŭ mĕrŭ coptŭ, ci ca unŭ mĕrŭ putredŭ.

Administraţiune patriotică e firma unei sisteme próste. Amŭ auḑitŭ de administraţiune bună, grabnică, corectă etc., dar că administraţiunea cu drumurile, cu darea, cu socotelele comunalĭ, cu vitele etc. sĕ fie patriotică, asta numai la Ungurĭ se póte. Apoi d. Tabaydy şi d. Jakabffy d'aceea trage plată, ca sĕ facă »spiritŭ maghiarŭ" — dacă n'aveţĭ poporŭ în acestŭ comitatŭ, apoi spiritulŭ maghiarŭ nu póte avé trecere, de câtŭ la acelŭ complecsŭ de oficianţĭ, carĭ din interesŭ personalŭ şi ca sĕ-şĭ apere pita luată din gura Românului compunŭ partida vóstră. In acéstă sală apĕraţĭ burcele vóstre, afară d'acéstă sală nimicŭ. Incheierea a fostŭ cam acéstă:

Sciut-amŭ, că o sĕ vĕ folosiţĭ d'acéstă propunere ca sĕ faceţĭ enunciaţiunĭ de admiraţiune a d-lui Tabaydy, — dar starea periculósă în carea v'a adusŭ faţă cu poporaţiunea română dela carea trăiţĭ v'ar impune în modŭ inteţitorŭ, ca singurĭ sĕ respingeţĭ acéstă direcţiune despotică şi desastrósă, căcĭ nu noi, ci voi aveţĭ mai mare lipsă a mulţămi sutele de mii de Românĭ, căcĭ în timpurĭ critice vĕ va părea rĕu că n'aţĭ făcut'o. — Aveţĭ simţŭ şi tăriă a face acésta? bine! faceţi-o până nu e încă târḑiu, dacă vomŭ trăi şi mai departe: voi ca stăpânĭ, noi ca robiţĭ

Rezeiu încă rĕspunse, la tótă rabulistările şi screměturile spirituală ale contrarilorŭ noştri, încâtŭ aceştia amuţiră ca oratorĭ, dar cu atâtŭ mai mare svonŭ făceau strigândŭ: sĕ votămŭ! sĕ votămŭ! Tabaydy voi sĕ-şĭ ésă din firea-i cutezătóre — dându-şĭ aerulŭ deplinei demnităţĭ, dar căḑù la a treia vorbă în personalităţĭ şi insulte încâtŭ îi vedeai turbarea spumegândŭ pe buze. Ḑise: Nu eu, ci Rezeiu şi Brediceanu suntŭ turbarătorii bunei înţelegerĭ, — părintele Roza are mai mare meritŭ pentru naţiunea română decâtŭ Brediceanu — (unŭ risŭ ne mai auḑitŭ isbucni în sală.) Éră Tabaydy ḑise: D. Brediceanu totdéuna sbiară (kiabál) când vorbescŭ eu, — la ce Brediceanu sculându-se ḑise: eu suntŭ omŭ civilisatŭ — şi când mĕ eşofezŭ într'o causă strigŭ, dar nu sbierŭ, însĕ dacă ai lipsă de sbierăturĭ, trămitŭ după sluga mea şi-ţĭ voi face plăcerea prin elŭ. Tabaydy: »kiáltani« a „striga« a voitŭ sĕ ḑică.

Rezeiu în replica sa personală arată d-lui fişpanŭ casulŭ concretŭ, că elŭ a cassatŭ pe unŭ Junkovits (Ungurŭ) fostŭ protoesactorŭ pentru fărădelegĭ şi necredinţă, apoi mai târḑiu éră l'a denumitŭ, ce trebue dar mai caracteristică atitudine decâtŭ acésta. Tabaydy recunósce acestŭ faptŭ necontestabilŭ şi punêndŭ propunerea d-lui Rezeiu la votŭ, acésta cade. Ăstmodŭ s'a terminatŭ şi a doua încercare legală şi constituţională d'a scăpa acestŭ comitatŭ de flagelulŭ periculosŭ, ce-lŭ sbiciue necontenitŭ.

După acésta amŭ fostŭ surprinşĭ c'o propunere neintrodusă în programa obiectelorŭ de pertractare, făcută de d. Makay, ca sĕ votămŭ d-lui Tisza „felicitare« pentru că l'a lăsatŭ D-ḑeu a guverna 10 anĭ ţéra.

Haţeg, Rezeiu, Brediceanu combătură acéstă propunere şi cestŭ din urmă, arătândŭ prăpăştiele în carĭ a împinsŭ acestŭ ministru ţéra, propune o adresă de condolenţă cătră patriă, carea a avutŭ nefericirea a suferi 10 anĭ de despotismŭ şi despoiare.

Caracterului maiorităţii i-a convenitŭ mai bine adresa de umilinţă şi linguşire a d-lui Makay, pentru carea s'au sculatŭ 2 Românĭ: Iuliu Petricŭ abia agraţiatŭ din cercetare disciplinară şi popa Nemoianŭ celŭ scosŭ din sinodulŭ eparchialŭ. Se vede că Ungurii nu se mai mulţămescŭ cu desbrăcarea simplă de orĭce simţŭ, — ci sumuţă la muşcare, pe cei ce-i ţinŭ legaţĭ în lanţulŭ lorŭ. O nouă aparinţă în viéţă renegatismului.

Celŭ mai mustosŭ obiectŭ de desbatere a fostŭ statutulŭ pentru înfiinţarea unui fondŭ de pensiune pentru amploiaţii comitatensĭ. Pentru acestŭ fondŭ cereau stăpânii noştri 60,000 fl. v. a. dare. Rezeiu arată părţile cele mai slabe ale statutului şi făcŭ pendentŭ votulŭ sĕu dela strămutarea disposiţiunei din statutŭ, ca congregaţiunea comitatensă numai prin 5 membri sĕ fie representată în comisiunea carea va avé dreptulŭ a distribu pensiunile, precum şi a devinculării fondului de pensiunĭ, altcum nu primesce statutulŭ de sub întrebare.

D. Brediceanŭ ḑice: Pensionarea amploiaţilorŭ în sine luată e în totŭ casulŭ unŭ mijlocŭ pentru mărirea zelului şi câştigarea independinţei în oficiu. La noi acestŭ scopŭ nu se póte ajunge cu nicĭ o jertfă materială, căcĭ voinţa personală a comitelui supremŭ domnesce peste lege şi despotismulŭ nu póte lipsi acolo, unde terorismulŭ e isvorulŭ întregului aparatŭ alŭ administraţiunii. E păcatŭ de totŭ cruceriulŭ ce s'arŭ vota pentru acestŭ fondŭ. Noi şi d'aceea nu putemŭ votá vr'o dare, necum 60,000 fl., căcĭ noi amploiaţilorŭ li-amŭ vota-o, ci clicei domnitóre, căcĭ amploiaţii cu cualificaţiune, onestitate, ba chiar binemeritaţĭ pentru comitatŭ au fostŭ daţĭ afară din oficiu, numai pentru că au fostŭ Românĭ. E curiosŭ, décă nu neruşinatŭ, a pretinde, ca şi noi sĕ ne învoimŭ sĕ se bage în posunarulŭ nostru mâna aceea după banĭ, care a lăpădatŭ Românii noştri din funcţiunĭ şi a datŭ pânea acelora la ómenĭ de mai slabă cualificaţiune şi neprobaţĭ, numai fiindcă sunt Ungurĭ.

Apoi credeţĭ că mai póte suporta poporulŭ nouĕ sarcine? Eu nu o credŭ, fiindcă vĕdŭ cumcă şi pentru dările grozave de pănă acum au începutŭ a se vinde realităţile ómenilorŭ. In fine principiulŭ de alegere pre unŭ timpŭ nu se vieţesce cu stabilitatea, cu chiemarea pe viéţă, carea e principiulŭ pensionării şi e curiosŭ, ca congregaţiunea sĕ alégă pre 6 anĭ amploiaţĭ şi sĕ grijéscă ca după serviciu de 10 anĭ sĕ capete pensiune.

După Brediceanŭ, carele respinge proectulŭ, a vorbitŭ Michailŭ Besanŭ not. pub. accentuândŭ într'o dicţiă „magyarosan" cu pipă cu sujtás, ce o pórtă ca simbolŭ alŭ simţĕmintelorŭ sale şi care în însufleţirea sa pentru citaţiunea întrebuinţată „ubi bene ibi patria" şi „extra Hungariam non est vita«, vré ca nu 60,000 ci 100,000 fl. sĕ se stórcă dela poporŭ, căcĭ toţĭ domnii trebue sĕ trăéscă bine, éră poporulŭ sĕ se prăpădéscă pentru că nu are altŭ scopŭ în secolulŭ alŭ XIX alŭ civilisaţiunei.

Maioritatea votéză şi statutulŭ se primesce cu unele modificărĭ, între carĭ şi cele îndegetate de d. Rezeiu.

Celelalte obiecte ale congregaţiunei au decursŭ pre lângă asistinţa a 8—10 membri, dintre carĭ ai noştri s'au ţinutŭ până în sfârşitŭ cât şi unde s'a putută ca leii şi au şi eluptatŭ mai multe resultate favoritóre părţilorŭ, între carĭ trebue sĕ amintimŭ causele oraşului Caransebeşŭ.

Ăstŭ modŭ s'a terminatŭ acéstă congregaţiune memorabilă. Noi ne-amŭ susţinutŭ posiţiunea cu bărbăţiă, trebue însĕ sĕ se alégă — cei aleşĭ, carĭ vorŭ pricepe doră că îngrijirea nu se înlătură nicĭ cu lamentare, nicĭ cu declamare, nicĭ cu desperare, ci cu luptă.

Luptătorulŭ.

Pregătirĭ pentru înmormêntarea lui Victor Hugo.

Telegrame din Parisŭ, cu data de 25 Maiu şi publicate de ḑiarele vienese, spunŭ că corpulŭ lui Victor Hugo va fi aşeḑatŭ aḑĭ Sâmbătă sub Arculŭ de Triumfŭ. D. Charles Garnier, cunoscutulŭ architectŭ, care a făcutŭ planulŭ Operei din Parisŭ, va închide Arculŭ de triumfŭ din trei părţĭ şi-lŭ va lăsa deschisŭ numai despre câmpiile Elisee. Cosciugulŭ va fi aşeḑatŭ într'unŭ spaţiu înaltŭ de 22 metri şi împresuratŭ cu negru presăratŭ de argintŭ. Unŭ catafalcŭ colosalŭ va fi rĕdicatŭ până la înălţimea arcului de triumfŭ, ér cosciugulŭ va fi împresuratŭ de nenumĕrate însemne şi candelabre. Poporulŭ nu va puté decâtŭ sĕ defileze pe dinaintea cosciugului. Lucrările nu vorŭ puté fi sfĕrşite decâtŭ Joi, şi de aceea înmormêntarea nu se va puté face mai înainte de Duminecă. Cortegiulŭ funebru va pleca Duminecă la ameaḑĭ

în josŭ spre Bulevardele cele marĭ. Cântăreții dela Operă, dela Opera comică și dela Conservatorŭ vorŭ cânta pe piața Republicei unŭ imnŭ, care a fostŭ compusŭ de Saint-Saens în onórea lui Victor Hugo. Era vorba la începutŭ d'a opri cortegiulŭ pe piața Concordei lângă statua orașului Strassburg. S'a renunțatŭ înse la acésta ideiă din motive politice. Partea musicală a serbării va fi esecutată de 250 cântărețĭ și 200 instrumentaliștĭ. De pe piața Republicei cortegiulŭ va apucá pe bulevardulŭ Voltaire spre cimiterulŭ Père.Lachaise. Corpulŭ lui Victor Hugo va fi transportatŭ, conformŭ dorinței repausatului, într'o căruță destinată pentru clasele cele mai sĕrace. Numai o singură cunună de imortale va împodobí cosciugulŭ.

»Le Temps« spune că d. Lockroy, întrebatŭ fiindŭ cum se va puté concilia suprema voință a lui Victor Hugo,—d'a fi transportatŭ la cimitirŭ în carulŭ destinatŭ sĕracilorŭ,—cu înmormêntarea națională, rĕspunse astfelŭ:

„Când Victor Hugo a scrisŭ acele câte-va rêndurĭ pe care le cunóscețĭ, nu se gândea nicĭ decum la înmormêntarea națională ce Francia voiesce a'i face. Elŭ 'șĭ-a ḑisŭ numai: »Familia mea va cheltui o sumă însemnată cu înmormêntarea mea; voiu ca acéstă sumă sĕ fie dată nenorociților, și pentru mine, care amŭ iubitŭ atâtŭ pe săracĭ, pe suferinḑĭ, va fi o mare onóre d'a mĕ duce în carulŭ lorŭ spre câmpulŭ de supremă ordine.« Trebuie sĕ respectămŭ acéstă din urmă dorință a celui pe care l'amŭ perdutŭ. De altmintrelĭ acestŭ car alŭ sĕracilorŭ va fi consacrarea vieței sale. Óre n'a fostŭ elŭ în totdéuna advocatulŭ desmoșteniților, miserabililorŭ dela Quasimodo și până la Jean Valjean? Și óre, la mormêntŭ, nu va fi urmatŭ elŭ mai cu deosebire de afecțiunea acestorŭ legiunĭ de nenorocițĭ, carĭ sciu câtŭ de multŭ îi iubea elŭ? Astfelŭ dér, va fi unŭ simplu carŭ alŭ săracilorŭ, fără florĭ, fără draperii, pe care se va așeḑa coșciugulŭ când va porni de la Arculŭ de Triumfŭ. Și făcêndŭ astfelŭ, ne supunemŭ lui, ne deplinimŭ datoria. Cât pentru restŭ, Francia va puté face ce va voi. Victorŭ Hugo se ocupa fórte puținŭ de rĕmășițele sale mortuare; dér partea lui nemuritóre: geniulŭ sĕu, operile séle, acestea nu-i aparținŭ. Tóte acestea aparținŭ Franciei, care va putea sĕ înșire dupĕ modestulŭ carŭ ori câte căruțe încărcate cu florĭ, orĭ câte onorurĭ va crede că trebuie sĕ facă celui care va fi cea mai sublimă gloriă a sa."

Din tóte unghiurile Franciei sosescŭ înscíințărĭ de participare la înmormêntare.

Aprópe 2,000 studențĭ, c'unŭ drapelŭ în frunte; au defilatŭ astăḑĭ pe dinaintea casei mortuare a lui Victor Hugo.

CORESPONDENȚA NÓSTRA DIN COMITATE.

Mediașu, la 28 Maiu 1885.

Auḑimŭ că d-lŭ Simionŭ T Ianculescu, notarŭ cercualŭ în Ibisdorfulŭ săsescŭ și membru alŭ comisiunei esaminatóre pentru notarii cercualĭ ai comitatului Têrnavei-marĭ — unŭ bravŭ fiu alŭ munților apusenĭ — intenționéză a concurá pentru postulŭ de notarŭ comunalŭ în comuna mare Țînțarĭ, îi urămŭ succesŭ bunŭ și fericimŭ pe acea comună și poporulŭ, care are în fruntea administrațiunei comunale pe unŭ atare funcționarŭ.

Numitulŭ deși încă tênĕrŭ este unulŭ dintre ceĭ mai distinșĭ și harnicĭ notarĭ ai acestui comitatŭ. Zelulŭ și activitatea sa e cunoscută și de către superiorii străinĭ. Dreptŭ acea dorința nóstră generală arŭ fi totușĭ că numitulŭ, sciindŭ câtŭ de bine e primitŭ între puțina inteligență română din Mediașŭ și giurŭ, sĕ remână în postulŭ sĕu actualŭ; de órece locuitorii românĭ din comuna memorată după lupta fórte lungă și grea, abia acuma au pututŭ ajunge a avea în postulŭ de notarŭ unŭ tênĕrŭ românŭ energicŭ și demnŭ de chiămarea sa. La casŭ înse de reușire a numitului Domnŭ la ținta sa, dorimŭ poporului românŭ din Ibesdorfulŭ săs. rehabilitarea postului notarialŭ prin unŭ demnŭ următorŭ alŭ numitului.

S. —u

VOCĬ DIN PUBLICŬ.*)

Domnule Redactorŭ!

În numĕrulŭ 108 alŭ prețuitei foi ce redactațĭ sub rubrica »Vocĭ din publicŭ« găsimŭ unŭ comunicatŭ, prin care se divulgă dinaintea cetitorilorŭ unŭ incidentŭ de natură cu totulŭ privată, ba chiar individuală, și la care trebue sĕ reflectămŭ prin acésta.

Interesulŭ bine înțelesŭ alŭ tuturorŭ persónelorŭ participante la acestŭ incidentŭ pe câtŭ de regretabilŭ, pe atâtŭ de inofensivŭ, ar fi reclamatŭ, ca sĕ fie uitatŭ sub vĕlulŭ discrețiunei, ér décă scriitorulŭ acelorŭ rêndurĭ, care după tóte trebue că s'a simțitŭ atinsŭ de menționatulŭ incidentŭ, s'a creḑutŭ îndatoratŭ sĕ-șĭ ia o satisfacțiune, ar fi trebuitŭ s'o céră dela persóna respectivă și sĕ nu complice în acéstă afacere corpulŭ întregŭ alŭ tinerilorŭ comercianțĭ, căcĭ nu credemŭ, că ar fi dispusŭ a cere dela întregŭ corpulŭ satisfacțiunea cavalerésca, pe care este gata a i-o da nu numai tênĕrulŭ respectivŭ, ci orĭ care altulŭ dintre colegii sĕi.

Brașovŭ, 18 Maiu 1885.

Președintele comitetului tinerilorŭ comercianțĭ.

*) Pentru cele cuprinse sub acéstă rubrică redacțiunea nu e responsabilă.

DIVERSE.

Unŭ casŭ rarŭ în sciința medicală. — »Drepturile omului« din Bucurescĭ citéză următorulŭ casŭ curiosŭ medicalŭ: »Unulŭ din casurile cele mai curióse s'a presentatŭ ḑilele acestea la spitalulŭ Colțea: S'a adusŭ unŭ copilŭ de patru ḑile, fórte robustŭ și cu șanse de a trăi, pe alŭ căruia nasŭ este grefatŭ, în partea dréptă, unŭ embrionŭ de omŭ, care și elŭ este cu viață. Elŭ trăește ca unu parasitŭ pe corpulŭ copilului. Embrionulŭ presintă doi sacĭ, cu câțĭ-va negei. Se ḑice că acestŭ casŭ este uniculŭ în sciința medicală. D. dr. Severeanu a adusŭ pe acestŭ monstru care va fi supusŭ operațiunei, pentru a-i detașa de pe obrazŭ pe tovarășulŭ sĕu puținŭ comodŭ. Se pretinde érășĭ că acéstă operațiune nu va amerința întru nimica viața copilului celui venitŭ la terminŭ. S'a luatŭ fotografia monstrului. Vomŭ ține în curentŭ pe cetitorĭ despre resultatele operațiunei.«

***

Ministrulŭ Angliei arestatŭ în Viena. — Sĕptĕmâna trecută, ḑice »Imparțialulŭ«, ministrulŭ Angliei eșindŭ sĕ se plimbe cu doi cânĭ fără botnițe, fù opritŭ pe stradă de doi hengherĭ, carĭ voiră a-i luá cânii; ministrulŭ se opuse și fiindŭ că unulŭ din hengherĭ voì a-i luá cânii cu forța, dete în elŭ cu bastonulŭ. Atuncĭ venì unŭ sergentŭ de stradă, care învità pe ministru a merge la poliția; cu tótă opunerea sa, cu tóte că îșĭ arată carta de visită, fu silitŭ a urma pe sergentŭ la poliția, unde după aceea fù liberatŭ.

***

Monede romane. — D-lŭ Sandulachi Giușcă, primarulŭ comunei Avrămescĭ și proprietarŭ din aceea comună, a găsitŭ înt'unŭ locŭ din pădurea sa unŭ numĕrŭ de 88 monede romane de argintŭ. Inscripțiunile tuturorŭ monedelorŭ suntŭ fórte legibile, ușorŭ de descifratŭ. Se vĕdŭ cam următórele inscripțiunĭ pe reversurile lorŭ: *Iulius Germanicus, Opinus-Aug. Pius, Diva Faustina, Hadrianus, Antonius Pius, Marcus Antonius Augustus, Antonius Augustus Pius, Aurelius Caesar, Vespasianus,* etc. etc. Aceste monede presintă unŭ adevĕratŭ interesŭ istoricŭ pentru noi Românii în particularŭ, mai cu sémă că ele au fostŭ găsite într'o pădure din România, care se vede că a fostŭ sigilată cu osĕmintele strămoșilorŭ noștri Romanĭ.

***

Brigandagiulŭ din Turcia. — O crimă oribilă s'a comisŭ la 9 Maiu împrejurulŭ Brusi între satele Mupol și Baladari. O bandă de brigandĭ armată până în dințĭ a pĕtrunsŭ în grajdulŭ unde dormeau șése păstorĭ, dintre carĭ doi Bulgarĭ și patru Grecĭ, și legându-i i-a martirisatŭ într'unŭ chipŭ ne auḑitŭ, spre a-i decide sĕ declare unde au banii. Deși tâlharii sciau, că suma de care dispuneau bieții păstorĭ nu este mare, totușĭ ei i-au legatŭ împreună și ungêndu-i cu gazŭ le-au datŭ focŭ arḑêndŭ și ne mai rĕmânêndŭ din ei decâtŭ ósele. Și tóte aceste pentru 110 piastri. Poliția, pusă pe urmele brigandilorŭ, i-a descoperitŭ și prinsŭ într'o pădure de-alăturĭ.

***

Amazóne indiene. — Se anunță din Londra, că regina mumă din Baroda capitala statului Guicovar, în Industanŭ, a informaiŭ pe vice-regele Indielorŭ, că în casŭ de rĕsboiu între Anglia și Rusia, ea va pune la disposiția guvernului englesŭ unŭ corpŭ de Amazóne compusŭ din dame din societatea înaltă și pe care-lŭ va echipa și intreține singură. Statele Guicovarului suntŭ lăcuite de Mahrațĭ, populațiune fórte rĕsboinică, carĭ locuiescŭ districtele muntóse ale Indiei centrale și carĭ în primele timpurĭ ale campaniei engleze, formau unŭ regatŭ puternicŭ.

***

Răpirea unei bunice. — Curierulŭ Statelorŭ-Unite anunță, că d-na Lena Voghel, mumă a patru copii și bunică a 15, a fostŭ răpită de unŭ nepotŭ alŭ ei, de curêndŭ sositŭ din Germania. Ea e măritată cu unŭ minorŭ din Pitsburg, Pensilvania, cu care trăia în armoniă de vr'o 30 de anĭ. Acésta femeiă de 50 de anĭ, slabă ca o momiă și sbârcită ca o smochină, a lăsatŭ lumea în uimire când s'a aflatŭ că s'a găsitŭ și pentru ea unŭ răpitorŭ și încă răpitorulŭ sĕ'i fie și nepotŭ! Bărbatu-sĕu Voghel, se arăta fórte mulțumitŭ că a scăpatŭ de o asemenea societate, este înse desperatŭ de disparința a 1000 livre sterlinge, sumă ce abia a pututŭ agonisi în tótă viața lui după nenumĕratele ḑile de muncă și privațiunĭ.

ULTIME SCIRI.

Din Sofia se comunică, că fóia „Makedonsky Glass" provócă poporațiunea Macedoniei la revoltă, ḑicêndŭ că Rusia va fi silită sĕ-i dea ajutorŭ.

Din Pristina se scrie, că toțĭ conducĕtorii Arnăuțilorŭ au ținutŭ o adunare în Stanovici lângă Pristina, unde au luatŭ hotărârea sĕ róge printr'o deputațiune pe Sultanulŭ, ca sĕ dispună a se alunga câtŭ mai repede trupele de ocupațiune din Bosnia și Erțegovina. Ca membrii ai deputațiunei s'au alesŭ Suleiman Alisza din Djacovar și Aliaga Așipșay, vestitulŭ conducĕtorŭ alŭ Malissorilorŭ. Totdeodată s'a hotărâtŭ, ca în casŭ de înaintare a Austro-Ungariei spre Salonic sĕ i se opună resiesnță cu armele.

Foile polone din Lemberg suntŭ informate din Varșovia, că Jules Ferry ar fi sositŭ acolo incognito și după o scurtă ședere a plecatŭ la Petersburg.

„Pol. Corr." e informată din Alexandria, că la granițele Tripolisului se observă isbucnirea unei revolte ca a Sudanesilorŭ. Este constatatŭ, că Mahdiulŭ primesce pe acéstă cale arme și munițiunĭ.

Reuniunea artistică cehă din Praga a trimisŭ la Paris unŭ membru din comisiunea administrativă, ca în unire cu artiștii cehi de acolo sĕ depună o ramură de palmŭ cu panglice în colórea națională cehă pe coșciugulŭ lui Victor Hugo, a cărui înmormêntare s'a fixatŭ pe Lunĭ la 10 óre a. m.

(Assigurazioni Generali.) Pe pagina inseratelorŭ a fóiei nóstre publicămŭ darea de sémă pe anulŭ 1884, adecă alŭ 53-lea bilanțŭ dela Assicurazioni Generali fondată în anulŭ 1838, care nu numai că este celŭ mai vechiu, dar și dintre cele mai marĭ institute de asigurațiune. Intrările totale pentru premii și tacse din anulŭ trecutŭ a fostŭ în suma de 13,758,097 fl. 20 cr. în tóte branșele, iar 1,200,518 fl. 65 cr. a incursŭ pentru dobânda capitalelorŭ plasate. Despăgubirile plătite în anulŭ 1884 facŭ 8.637,596 fl. 13 cr., prin urmare a plătitŭ Generali, de când s'a înființatŭ pentru 558,581 păgubĭ 178.423,338 fl. 51 cr. Din profitulŭ abundentŭ, ce s'au arătatŭ în suma de 1.644,965 fl. 26 cr. s'au transmisŭ după precauta prescriere a statutelorŭ din profitulŭ efectelorŭ de 316,296 fl. 09 cr, la reserva pentru variația cursului, care astfelŭ s'au urcatŭ la suma de 845,574 fl. 93 cr., iar 300,000 s'au înregistratŭ la reserva imobilelorŭ, care prin acésta s'au urcatŭ la 707,145 fl. 65 cr. De și din branșa asigurării în contra grindinei, întregulŭ profitŭ este numai de 154,247 fl. 38 cr., totușĭ s'a întrebuințatŭ o sumă rotundă de 200,000 fl. pentru crearea unei reserve în contra grindinei, carĭ sĕ servéscă dreptŭ o acoperire parțială contra marilorŭ pagubĭ, ce se ivescŭ în unii anĭ la acéstă periculósă branșe de asigurare. — 1.100,200 fl. 30 cr. face suma sporului alŭ reservei premielorŭ, așa că acésta cu 31 Decembre 1884 forméză suma de 20.176,592 fl. 39 cr. Tóte mijlócele de garanțiă ale institutului se înmulțescŭ astfelŭ cu 1 974,521 fl. 94 cr. și facŭ 31.490,875 fl. 83 cr. Capitalulŭ în acții și reserva în numĕrariu după cum arată bilanțulŭ suntŭ plasațĭ cu îngrijire în valorĭ bune. Pe lângă sporirea tuturolŭ reservelorŭ, institutulŭ a mai fostŭ in stare a distribui o dividendă de 300 francĭ egalŭ 120 fl. în aurŭ pentru fiecare acțiă plătită cu 315 fl. Desvoltarea mai departe a afacerilorŭ institutului se ușuréză fórte prin marele stocŭ de asigurărĭ ce și-a dobânditŭ. Portofoliulŭ premielorŭ în branșa elementară, ce au a încurge după anĭ mai târḑiu este de 21.066,641 fl. 33 cr. iar asigurările de capitalurĭ din branșa asigurării pe viață, ce se aflau la 31 Decembre 1884 în vigóre, s'a urcatŭ la 83,174,458 fl. 98 cr.

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 16 Maiu st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	—	89 1/2
Renta rom. amort. (5%) . .	—	92 5/8
» convert. (6%) . .	—	—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.) . .	—	31
Credit fonc. rural (7%) . .	—	102 3/4
» „ „ (5%) . .	—	85 3/8
» » urban (7%) . .	—	98 3/4
» » » (6%) . .	—	—
» » » (5%) . .	—	84
Banca națională a României	1165	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	278 1/2	—
« » » Națională . .	225	—
Aurŭ	10.9J%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulŭ la bursa de Viena

din 29 Maiu st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . .	98 10
Rentă de hârtiă 5% . .	93.05
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	97.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	123.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.—
Bonurĭ rurale ungare . .	103.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C3.—
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale transilvane	101.25
Bonurĭ croato-slavone . .	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	116.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului .	118.80
Renta de hărtiă austriacă	82.50
Renta de arg. austr. . .	82.40
Renta de aurŭ austr. . .	108 10
Losurile din 1860 . . .	138 75
Acțiunile băncel austro-ungare	860.—
Act. băncel de creditŭ ung.	288 50
Act. băncel de creditŭ austr.	287.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 85
Napoleon-d'orĭ	9.86
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61.05
Londra 10 Livres sterlinge	124.40

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

ASSICURAZIONI GENERALI — BILANZ pro 1884.

Gewinn- und Verlust-Rechnung der Bilanz A) (1884)

EINGANG.

Benennung der Post	fl. kr	Einnahmen Geschäft fl. kr	Vermög. fl. kr	Gesammt fl. kr
1. Prämien-Reserve des Verjahres:				
a) Feuerbranche	1766233 83			
b) Transportbranche	110477 75	1876811 58	—	1876817 58
2. Reserve für Schäden welche am 31. Dec. 1883 noch schwebend waren:				
a) Feuerbranche	633648 99			
b) Transportbranche	179028 97			
c) Hagelbranche	4644 08	817121 99	—	817121 99
3. Prämien, abzüglich Ristorni:				
a) Feuerbranche	6437244 47			
b) Transportbranche	1284'6 01			
c) Hagelbranche	2453095 88	10095706 36	—	10095706 36
4. Policen-Gebühren:				
a) Feuerbranche	246247 61			
b) Transportbranche	10281 42			
c) Hagelbranche	77832 36	334361 39	—	334361 39
5. Erträgniss der Capitals-Anlagen:				
a) Zinsen von Vorschüssen auf Effecten	4450 81			
b) „ und Divid. v. Staats- u. sonstig. Werthp	218846 41			
c) Wechsel-Escompte, Conto-Corrent Zinsen und Agio	59734 98	—	282989 20	282989 20
6. Gewinn-Saldo aus verschiedenen Realisirungen	—	—	75482 47	75482 47
7. Mehrwerth der Staats- und sonstigen Werthpapiere berechnet zum Course vom 31. December 1884.	—	—	69391 37	69391 37
In den Beträgen der Feuerbranche sind jene der Spiegelglas-Versicherung inbegriffen.				
Zusammen	—	13124001 32	427863 4	13551864 36

AUSGANG.

Benennung der Post	fl. kr	Ausgaben Geschäft fl. kr	Vermög. fl. kr	Gesammt fl. kr
1. Rückversicherungs-Prämien:				
a) Feuerbranche	2303344 89			
b) Transportbranche	495684 01			
c) Hagelbranche	666331 69	3465360 59		3465360 59
2. Schäden:				
a) Feuerbranche bezahlte Schäden fl. 2.545.087.01 Reserve f. noch nicht bez. „ „ 464.724.25	3009811 26			
b) Transportbranche bez. Schäden fl. 391.703 64 Reserve f. noch nicht bez. „ „ 175.837.8	567511 52			
c) Hagelbranche bezahlte Schäden fl. 1 407 761 57 Reserve f. noch nicht bez. „ „ 1.134.—	1408935 57	4986258 38		4986256 38
3. Prämien-Reserve für am 31. December 1884. laufende Versicherungen:				
a) Feuerbranche } frei von jeder Belastung	1934008 95			
b) Transportbranche } frei von jeder Belastung	106656 02	2040664 97		2040664 97
4. Provisionen:				
a) Feuerbranche	57468 40			
b) Transportbranche	55093 50			
c) Hagelbranche	132974 73	778536 63		778536 63
5. Verwaltungskosten:				
a) Feuerbranche	654179 71			
b) Transportbranche	87672 41			
c) Hagelbranche	121531 18	863383 33		863383 33
6. Steuern und Gebühren:				
a) Feuerbranche	193509 36			
b) Transportbranche	2578 14			
c) Hagelbranche	28583 72	225671 22		225671 22
7. Zinsen der Pensions- und Versorgungs-Casse	—	—	11687 54	11687 54
8. Abschreibung auf dubiöse Forderungen	—	—	61452 26	61452 26
9. Abschreibung auf Inventar	—	—	3548 —	3548 —
Gewinn	—	764128 20	351175 24	1115303 44
Zusammen	—	13124001 32	427863 01	13551864 34

Gewinn- und Verlust-Conto der Bilanz B) Lebensversicherungs-Abtheilung (1884.)

Benennung der Post	fl. kr	Geschäft fl. kr	Vermög. fl. kr	Gesammt fl. kr
1. Prämien-Reserve des Vorjahres	17199580 51			
ab: Reserve auf abgegebene Rückversicher.	308392 75	16891187 76		16091187 76
2. Reserve für schwebende Schäden		238965 77		238965 77
3. Prämien-Einnahme { Ablebensfall	2747518 60			
Erlebensfall	453549 86			
Renten	80758 59	3281827 05		3281827 05
4. Policen-Gebühren		46202 40		46202 40
5. Prämien-Reserve auf abgegebene Rückversicherung.		329761 53		329761 53
6. Erträgniss der Capitals-Anlagen:				
a) Zinsen von Hypothekarforderungen	107024 31			
b) „ von Vorschüssen auf Effecten	4273 72			
c) „ von Staats- und sonstigen Werthpap.	417665 83			
d) „ in Conto-Corrents	23488 53			
e) Reinerträgniss der Immobilien	257439 54			
f) Zinsen von Vorschüssen auf Lebensversicherungs-Policen	107637 52			
Zusammen	917529 45			
wovon nach Abzug der norm Dotation d. Resv. verbleiben	732226 41	732226 41		732226 41
	185303 4		185303 04	185303 04
7. Gewinn-Saldo aus verschiedenen Realisirungen	—	—	77209 89	77209 89
8. Mehrwerth der Staats- und sonstigen Werthpap. berechnet zum Course vom 31. December 1884			246904 72	246904 72
Zusammen	—	21520170 92	509417 65	22029088 57

Benennung der Post	In Baarem	Reservirt	Geschäft fl. kr	Vermög. fl. kr	Gesammt fl. kr
1. Rückversicherungs-Prämien			99824 78		99824 78
2. Zahlungen für fällige Versicherung:					
im Ablebensfall	1319034 59	324346 79			
im Erlebensfall	526551 84	15191 67			
Renten	133944 57	1177 64			
	1879531 —	480335 10			
ab: Rückversicherungen	14000 —	111000 —			
	1865531 —	369335 10			
		1865531 —	2234866 10		2234866 10
3. Policen-Rückkäufe			280611 38		280611 38
	Reserve	Kostenres.			
4. Prämien und Kosten-Reserve zum Vortr. pr. 1885. } Versicher. im Ablebfl	12889232 72	273161 63			
„ „ Erlebfl.	4612578 38	22176 20			
Rentenversicherung	1194341 44	—			
	18696152 54	295337 23			
		18696152 54			
Zusammen		18991489 77			
ab: Ergänzungsraten		855562 85			
Netto-Reserve			18135927 42		18135927 92
5. Arzt-Honorare } bezahlt im Laufe des Jahres			34841 92		34841 56
6. Provisionen			226277 56		226277 11
7. Spesen			351487 11		351487 52
8. Steuern u. Stempel			38843 50		38843 50
			58162 50		58162 68
9. Gewinn-Antheil der Lebensversich.				18315 63	18315 24
10. Zins. zu Gunst. d. Lebensvers. m. Gew				5180 21	5180 17
11. „ „ „ „ Tontinversicher.				13154 17	13151 99
12. Abschreibung auf dubiöse Forderung.				9547 99	3547 13
13. „ „ Inventar				46891 56	528248 08
Gewinn			59328 53		
Zusammen			21520170 92	509417 65	22029578 17

Vermögensstand der »Assicurazioni Generali« am 31. Dezember 1884

L. Nr.	ACTIVA	A. Gulden kr	B. Gulden kr	Total Gulden kr
1	Garantirte Schuldscheine der Actionäre	18375 0—	18375 0—	36750 00 —
2	Immobiliar-Besitz:			
	a) Städt. Grundstücke		4615152 58	
	b) Ländliche Besitzungen (sammt Inventar)		3103829 14	7718981 72
	c) Landwirthschaftliche, am 31 Dec. 1884 noch unverkaufte Erzeugnisse aus d. Besitzungen d. Anst		113587 3	113587 03
3	a) Darlehen auf Lebensversicherungs-Policen d. Gesellschaft		1873916 91	
	b) Kostenpreis von activen Leibrenten und von durch Hypothek sichergestellten, beim Ableben der Versicherten zu erhebenden Capitalien		53007 50	1926924 41
4	Zinstragende, hypothekarisch sichergestellte Capitals-Darlehen auf Realitäten mit Ausschluss derjenigen der Hypothekar-Abtheilung (Statut Art 1. lit. e)		1942237 23	1942237 23
		119444 09	133987 35	253431 44
		4131286 55	9351400 65	13482687 20
		465573 30	— —	465573 30
5	Darlehen auf hinterlegte Staats- und sonst. Werthpapiere		411127 54	411127 54
6	Staats- und sonstige Werthpapiere (Beilage A)	1317436 01	178192 87	1495628 88
7	Effecten im Portefeuille			
8	Vorschüsse an die Hypothekar-Abth. (Statut Art. 1, lit. e)	48560 17	33205 97	81766 14
9	Gelder im Conto Corr. bei verschied. Banken und Cr.-Instit.	103129 53	27095 46	130224 99
10	Baar-Cassabestand in den Cassen der Directionen in Triest und Venedig	514350 92	8902 66	523253 58
		805917 49	199649 75	1005567 24
11	Desgleichen in den Cassen der Filialen		542701 02	542701 02
12	Saldo aus den Rechnungen mit den Rückversicherern	376745 61	240224 11	616969 72
13	Saldo aus den Rechnungen mit den Filialen der Anstalt	592509 21	326916 11	919425 32
14	Saldo des Conto-Corrents der Bilanz A		329761 53	329761 53
15	a) Debitoren für verschiedene Titel			
	b) Depots als Garantien und Cautionen	—	—	—
16	Prämien-Reserve auf abgegebene Lebens-Rückversicherung	—	—	—
17	Mobiliar und eiserne Cassen in sämmtlichen Bureaux der Anstalt, Schilder, Papier und Drucksachen			
18	Voraus bezahlte Provisionen und Organisationskosten			
		10312452 88	25322395 41	35634848 29

Am 31. Dezember 1884 in Kraft befindliche Prämienscheine für die folgenden Jahre fl. 21.006.641.33

Sz.	PASSIVA	A. Gulden kr	B. Gulden kr	Total Gulden kr
1	Stamm-Capital	262500 —	16250 —	5250 0 —
2	Capitalisirte Gewinn-Reserve	1070339 76	1040324 37	2110694 13
3	Reserve für Coursschwankungen der Werthpapiere	232284 43	613290 5	845574 98
4	Hagel-Reserve	20000 —	— —	20000 —
5	Immobiliar-Reserve	— —	707145 65	707145 65
6	Reservefond für dubiöse Ausstände	40000 —	40000 —	80000 —
7	Ausserordentliche verfügbare Gewinn-Reserve	315635 —	315635 —	631270 —
8	Prämien-Reserve der am 31. December noch laufenden Versicherungen: Bilanz A	2040664 97	— —	2040664 97
	Bilanz B	— —	18135927 42	18135927 42
9	Reserve für angemeldete und am 31. December nicht bezahlte Schäden: Bilanz A	641696 13	— —	641696 13
	Bilanz B	— —	369335 10	369335 10
10	Dividendenfonds für die Lebensversicherung mit Gewinnantheil	— —	478567 50	478567 50
		— —	120296 73	120296 73
11	Vermögen der VII. Tontinen-Abtheilung mit Zinsgarantie	91952 13	— —	91952 13
	Vermögen: a) der Pensions-Casse } der Beamten	149936 69	— —	149936 69
	b) der Versorgungs-Casse } der Beamten	— —	101522 92	101522 92
12	Hypothekarische Gläubiger (*)	596246 43	36616 17	632862 60
13	Saldo aus den Rechnungen mit den Rückversicherern	14044 69	9698 88	23743 58
14	Saldo aus den Rechnungen mit den Filialen der Anstalt	665842 56	160003 77	825846 33
15	a) Creditoren für verschiedene Titel	592509 21	326916 11	919425 32
16	b) Depots für Garantien und Cautionen	542701 02	— —	542701 02
17	Saldo des Conto-Corrents der Bilanz B	5071 56	— —	5071 56
18	Gidoni'sche Stiftung			
19	Vertheilbarer Gew. fl. 527.325.75 A. fl. 261.343.41 B. fl 788.669 16 Total; Ab: Uebertrag auf die bezügliche Gewinn-Res. 38.797.47 „ 19 228.08 „ 58.025.55; fl 488.528.28 „ 242 115.33 „ 730.643.61	488528 28	242115 33	730643 61
		10312452 88	25322395 41	35634848 29

In den folg. Jahren fäll. Feuerversicher.-Präm. 20 661133

* Restbetrag des Kaufschillings für das Gesellschaftsgebäude in Triest [bezahlt im Februar 1885.]

Central-Direction der k. k. priv. Assicurazioni Generali in Triest: Dr. I Maurogonato, Baron Jos. v. Morpurgo, Ambr. Baron v. Ralli, V. Segré, Dr. R. Catabi, Leop. v. Goldschmiedt. General-Secretaire: Marco Besso General-Agentschaft für Ungarn in Budapest: im Hause der Anstalt, Dorotheagasse Nr. 10.

Dări de sémă detailate și însemnări despre păgubi stau spre dispoșițiă la subsemnata agentură din Brașovŭ. Totŭ acolo sĕ póte luá orĭ ce informațiunĭ și face asigurărĭ în contra focului, grindinei și pe viéță cu condițiunile cele mai culante și premiile cele mai eftine.

Agentura principală: Karl Jekelius.

Cursulu pieței Brașovŭ
din 30 Maiu st. v. 1885.

	Cump.	Vénd.
Bancnote românescĭ	8.90	8.91
Argint românesc	8.80	8.85
Napoleon-d'orĭ	9.86	9.87
Lire turcescĭ	11.10	11.15
Imperialĭ	10.10	10.15
Galbenĭ	5.80	5.84
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.—
Ruble Rusescĭ	124.—	125.—
Discontulu	7—10 % pe anŭ.	

Anunțămŭ acelorŭ onorați cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea întrégă.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria luĭ I. Gross.

Tipografia ALEXI, Brașov.